

UKRADENÉ DÍVKY

Boko Haram a teror
v srdci Afriky

Wolfgang Bauer

V dubnu 2014 komando teroristické organizace Boko Haram přepadlo vesnici Čibok na severovýchodě Nigérie a z tamního internátu uneslo 276 školaček. Svět byl v šoku. Celebrity jako Michelle Obama nebo nositelka Nobelovy ceny Malala Júsofzaj vyjádřily své zděšení všeříkajícím hashtagem „Bring Back Our Girls“.

Osud školaček z Čiboku je ale pouze jedním z mnoha krutých útoků islamistického hnutí Boko Haram. Dodnes tisíce žen dále žijí v zajetí islamistů. V červnu 2015 se reportér týdeníku *Zeit* Wolfgang Bauer vydal do Nigérie, aby si promluvil s dívkami, kterým se ze zajetí podařilo utéct. Vyprávějí o svém životě před únosem, o krutých zážitcích během zajetí a také o tom, že sní o lepší budoucnosti.

Výpovědi těchto žen a dívek nám skýtají vhled do fungování organizace Boko Haram se všemi děsivými detaily. Dozvídáme se ale hodně i o Nigérii samotné – o historickém a politickém podhoubí, v němž tato sekta vznikla. Její teror ničí etnickou a kulturní rovnováhu v jednom z nejrozporuplnějších regionů světa.

Co je ale nejdůležitější: tato kniha dívkám vrací jejich hlas. Svým silným hlasem hovoří o utrpení a násilí, ale také o odvaze. A o naději.

Wolfgang Bauer

UKRADENÉ DÍVKY

Boko Haram
a teror
v srdci Afriky

Fotografie Andy Spyra

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy:
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné
či elektronické knihy nesmí být reprodukována
a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě
bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.
Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Wolfgang Bauer

UKRADENÉ DÍVKY

Boko Haram a teror v srdci Afriky

Fotografie Andy Spyra

Z německého originálu
DIE GERAUBTEN MÄDCHEN
přeložila Tereza Semotamová

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 6389. publikaci

Odpovědná redaktorka Eva Škrabalová
Sazba a grafická úprava Martin Dubský
Jazyková korektura Pavlína Zelníčková
Počet stran 176
První vydání, Praha 2016
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

© Suhrkamp Verlag Berlin 2016
© Grada Publishing, a.s., 2016
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2016

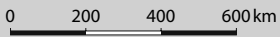
ISBN 978-80-271-9464-3 (pdf)
ISBN 978-80-271-0176-4 (print)

OBSAH

LES	33
STROM	67
JESKYNĚ	95
V DOMĚ SULEHO HELAMUA	113
KOST	135
DÍTĚ	165
EPILOG	169
PODĚKOVÁNÍ	173

Stávám se vskutku sebou jen díky svému vztahu k „Ty“;
stávaje se sebou říkám „ty“.

Martin Buber

● Adrar

LIBYE

ALŽÍRSKO

Edejen

a r a

Hranice říše Kanem Bornu

NIGER

ČAD

● Gao

Niamey

Sokoto

● Sokoto

Katsina

Jigawa

Jobe

Borno

Čadské jezero

N'Djamena

BENIN

Zamfara

Kano

● Kano

Kebbi

Bauchi

Gombe

Niger

Kaduna

Plateau

Adamawa

Jola

Abudža

Benue

Taraba

TOGO

NIGÉRIE

Lagos

STŘEDOAFRICKÁ
REPUBLIKA

Lomé
Porto-
Novo

KAMERUN

Port Harcourt

Bangui

Duala

■ Yaoundé

Malabo

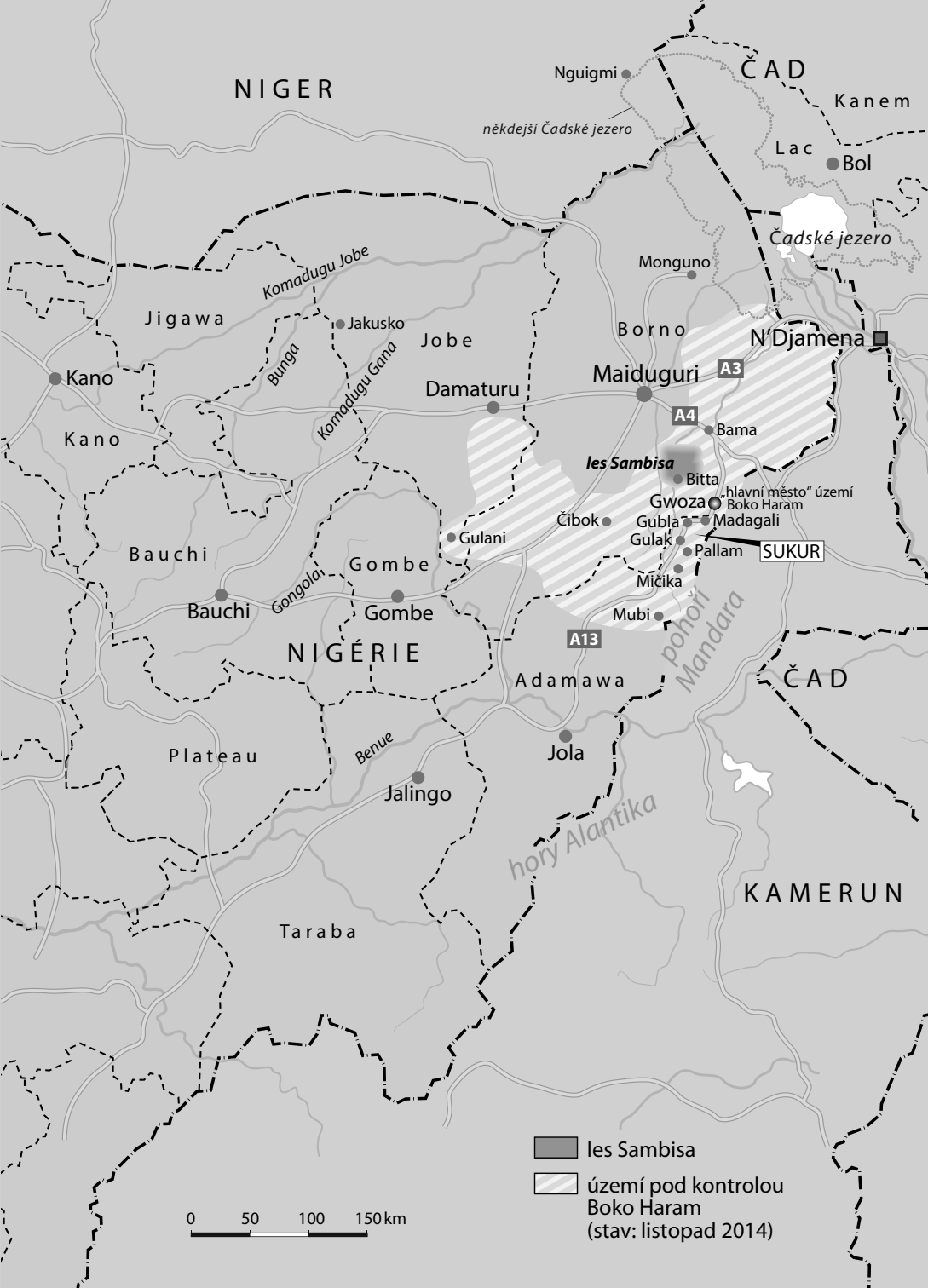
Ubangi

Guinejský záliv

ROVNÍKOVÁ
GUINEA

Konžská pánev

Kongo

NIGER

Nguigmi

ČAD

Kanem

někdejší Čadské jezero

Lac Bol

Čadské jezero

Jigawa

Komadugu Jobe

Jakusko

Jobe

Monguno

Borno

N'Djamena

Kano

Kano

Bunga
Komadugu Gama

Damaturu

Maiduguri

Bama

les Sambisa

hlavní město území Boko Haram

Bauchi

Gombe

Gulani

Čibok

Gubla

Gulak

Madagali

SUKUR

Pallam

Mičika

Mubi

A13

Adamawa

pohoří Mandara

ČAD

Plateau

Benue

Jola

Jalingo

Taraba

KAMERUN

hory Alantika

les Sambisa

území pod kontrolou Boko Haram (stav: listopad 2014)

0 50 100 150 km

Les, který se v Nigérii stal noční můrou, je temný a téměř neproniknutelný. V Nigérii se říká, že kdo do něj vstoupí, ten už nevyjde ven. Padne na něj prý kletba z dávných dob. Les je tak starý, že už nikdo nedokáže říct, co jeho název původně znamená. Sambisa je posledním lesem tohoto druhu. Ze všech velkých lesů na severovýchodu Nigérie zůstal jen tenhle. Stromy tohoto lesa nejsou ničím zvláštní. Jsou vysoké jen pár metrů, sukovité a vzájemně prorostlé. Stromoví je plné trní, které je ostré jako drápy. Přes koruny stromů není vidět nebe, slunce tam proniká jen zřídka. Půda v lese není stabilní. Mocná povodí, která pramení v pohoří Mandara, se nevlévají do moře, ale končí v tamních bažinách. V lese Sambisa žije spousta šelem. Nejnebezpečnějším obyvatelem je ovšem člověk. Přesněji: muž.

Silnice, která se nachází nedaleko lesa, má úřední značení A13. Nad ní ční šedé výběžky skal. Následek chrlení mocných lávových výbuchů před mnoha tisíci lety. Se silnicí A13 na severovýchod Nigérie přišel pokrok. Byla dokončena na počátku 80. let a jakožto první silnice otevřela tuto oblast modernímu obchodu. Je dvouproudová a vede z města Jola 350 kilometrů až do Bamy. Tato vyasfaltovaná cesta lidi téměř neodolatelně přitahuje. Po celé její délce stojí vesnice z cihlových domků a kulaté hliněné chýše. Osady se v posledních letech zvětšují čím dál víc. Nesou názvy Mičika, Duhu, Gulak nebo Gubla. Prostor pro nové nápady a další vývoj. Tato silnice místnímu obyvatelstvu nejdříve přinesla lékaře, léky, učitele. Nyní přináší bídu a utrpení.

SADIYA (38) Trhovkyně, matka pěti dětí, Boko Haram ji v lese Sambisa drželo devět měsíců. Musela se nedobrovolně vdát a v době konání rozhovoru čekala dítě se svým mučitelem. (str. 33–64)

TALATU (14) Sadiyina dcera, než byla unesena, chodila do deváté třídy.
Unesli ji společně s matkou a rovněž se musela nedobrovolně vdát. (str. 33–64)

-

BATULA (41) Je starší sestrou Sadiyi, trhovkyně, matka devíti dětí, na devět měsíců byla unesena a odvečena do Sambisy. V době konání rozhovoru čekala další dítě. (str. 67–93)

RABI (13) Dcera Batuly, až do svého únosu chodila do páté třídy. Unesli ji společně s její matkou. I Rabi se musela nedobrovolně vdát. (str. 67–93)